

Vragen van de DEPB tijdens de raadsvergadering van 16 februari 2023.

In september 2022 heeft het college de Verordening Sociaal Domein Oude-IJsselstreek ter vaststelling voorgelegd aan ons als gemeenteraad. De DEPB heeft daarop, voorafgaande aan en tijdens de raadsvergadering van 29 september 2022, vragen gesteld over het artikel waarin de regels over het tarief voor een persoonsgebonden budget worden vastgesteld. De behandeling van de verordening is daarop aangehouden.

Het college heeft vervolgens aan de gemeenteraad, bij memo van 13 oktober 2022, verzekerd dat naar het oordeel van het college deze verordening voldoet aan de wet en aan de aangehaalde jurisprudentie en er geen juridisch onjuiste bepalingen in staan. Vervolgens is de verordening op 20 oktober door de gemeenteraad vastgesteld op de wijze waarop deze door het college was voorgelegd, zij het dat DEPB daarbij een stemverklaring heeft afgelegd.

Verbaasd waren wij daarom dat wij tijdens de raadsvergadering van 26 januari 2023 werden verrast door de memo van het college van 23 januari 2023, over de wijze van het vaststellen van de pgb-tarieven op basis van die verordening. Hierin wordt feitelijk door het college aangegeven dat de vastgestelde verordening niet uitvoerbaar is op het gebied van pgb. Tevens wordt in de memo aangegeven dat het college als oplossing heeft gekozen om te handelen in strijd met de verordening. Het college handelt hiermee dan ook onbevoegd en in strijd met de wet. Dit brengt de nodige juridische risico's met zich mee en hier zijn onze inwoners niet bij gebaat.

Gezien de hoeveelheid vragen die bij ons naar boven kwam, hebben wij besloten deze schriftelijk aan u voor te leggen. Wij verzoeken de wethouder dan ook om binnen 2 weken schriftelijk hierop te reageren.

Wij vragen ons wel af waarom de inhoud van de memo niet als onderwerp is behandeld op een commissie MO vergadering, maar enkel als informerende memo is ingebracht tijdens de rondvraag van een commissie FL. De aanleiding, inhoud én de gevolgen van de memo van 23 januari had wat ons betreft als agendapunt besproken dienen te worden in de daarvoor bedoelde vergadering van de commissie MO.

Naar aanleiding van de memo van het college d.d. 23 januari 2023, met als onderwerp “Besluit Sociaal Domein 2023” heeft de DEPB de volgende vragen aan het college:

1. Is het juist dat het college in september 2022 in de verordening een onuitvoerbaar artikel over de wijze van vaststelling van pgb tarieven (artikel 6.3.3.) heeft voorgelegd aan de gemeenteraad? En kan het college toelichten waarom ze dat heeft gedaan?
2. En hoe kan het dat onze vragen in september 2022 over de wijze van vaststelling van het pgb tarief in dit artikel én de extra aandacht die hierdoor is ontstaan voor dit artikel, toen niet geleid heeft tot de constatering bij het college dat dit artikel onjuist dan wel onuitvoerbaar is?
3. Klopt het dat reeds in 2021 bekend was, of had moeten zijn, dat een andere wijze van inkopen en financieren van de zorg in natura, ook een effect zou hebben op de wijze van vaststellen van het pgb tarief? Zo niet, hoe kon dit toen niet duidelijk zijn?
4. En als dit wel duidelijk was, hoe kan het dat pas nu, in het tweede kwartaal van 2023, een nieuwe wijze wordt uitgewerkt om de hoogte van een pgb te bepalen?
5. In de memo schrijft u “Vanaf 1 januari 2022 kopen wij echter een deel van de hulp lokaal in. Daarbij werken we niet meer met een tarief per product maar met gemiddelde tarieven voor productgroepen”. Betekent dit dat de productomschrijvingen van de pgb tarieven in het door u vastgestelde “Besluit sociaal domein gemeente Oude IJsselstreek 2023” niet aansluiten bij verstrekkingen van zorg in natura?
6. Per definitie is een pgb als verstrekkingwijze gelijk aan een verstrekking in natura. Als hieraan thans niet wordt voldaan, welke juridische consequenties heeft dit?
7. In artikel 2.1.3 van de Wmo2015 is geregeld dat de gemeenteraad in de verordening vastlegt op welke wijze de hoogte van een pgb wordt vastgesteld waarbij geldt dat de hoogte toereikend moet zijn. Uit uw memo blijkt nu namelijk dat dit thans niet gegarandeerd kan worden, bijvoorbeeld bij hoog complexe ondersteuning. Dit ondanks een door u toegepaste indexering. Hoe kan het gebeuren dat de in september 2022 voorgelegde verordening hieraan niet voldeed?
8. Daarnaast kan een pgb worden geweigerd als de kosten hoger zijn dan de kosten van de maatwerkvoorziening wanneer deze in natura zou zijn verstrekt. Uit uw memo blijkt dat mogelijk sprake kan zijn van een hoger pgb dan de kosten in natura. Bijvoorbeeld in gevallen van minder complexe ondersteuning. Zeker na toepassing van indexering. Kan hier sprake zijn van ondoelmatige besteding van budgetten?
9. In de verordening 2022 is bepaald dat het pgb tarief maximaal 100% bedraagt van het laagste toepasselijke tarief per uur. Uit uw memo blijkt echter dat bij de inkoop van zorg in natura geen sprake meer is van een uurtarief. Het is op dit moment voor ons als gemeenteraad en daarmee dus ook voor de inwoner, volstrekt onduidelijk op welke wijze de hoogte van de pgb tarieven zijn bepaald. Wat is hiervoor als basis gebruikt en sluit dit aan bij de ingekochte zorg in natura? Ook de toegepaste indexering is niet inzichtelijk. Hoe hoog was deze? Het moet voor uw inwoners volkomen helder zijn hoe de gemeente tot bepaalde toekenningen komt. Op welke wijze gaat u deze helderheid aan de inwoners verschaffen?

10. Het door het college genoemde strijdig handelen had eenvoudig voorkomen kunnen worden. Namelijk door aan de gemeenteraad niet deze informerende memo te sturen, maar de tabel met daarin de nieuwe pgb tarieven ter vaststelling voor te leggen. Hoewel daarmee de berekeningswijze van de hoogte van de tarieven diffuus zou blijven, waren deze in ieder geval wel door een bevoegd orgaan vastgesteld. Er vanuit gaande dat er daarbij ook een uitleg gegeven zou zijn hoe de tarieven tot stand zijn gekomen. Waarom heeft het college hier niet voor gekozen?
11. Kunt u ons aangeven of deze situatie feitelijk betekent dat alle pgb-beschikkingen voor de genoemde ondersteuning, afgegeven na 1 januari 2022, nietig zijn nu (de regels voor het bepalen van) de hoogte van het pgb niet op de juiste wijze is vastgesteld?
12. Tijdens de raadsvergadering van 26 januari 2023 heeft de wethouder, naar aanleiding van een vraag van raadslid Verhoeven, toegezegd dat in april een nieuwe verordening zal worden voorgelegd aan de commissie MO. U schrijft echter in uw memo dat u er naar streeft om per 1 juli de betreffende PGB-tarieven op de nieuwe wijze te kunnen vaststellen en te implementeren. Waarom zit daar nog ruim 2 maanden tussen? Kunt u toezeggen dat de nieuwe vastgestelde werkwijze per 1 mei geëffectueerd zal worden?

Ten slotte wijzen wij u daarnaast nog op het volgende.

13. Op 2 februari 2023 zijn de “Beleidsregels sociaal domein gemeente Oude IJsselstreek 2022” gepubliceerd op overheid.nl. In artikel 12 van deze beleidsregels zijn regels opgenomen over het pgb. In dit artikel verwijst u echter naar de Verordening Sociaal Domein van **2020** en het Besluit sociaal domein van **2020**. Ook in andere artikelen in deze beleidsregels zien wij dit terug. Dit lijkt ons onjuist en wij zijn daarom benieuwd wat hier de (juridische) consequenties van zijn.